

(rajonas / miestas, mokykla)

klasės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

2015 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)**JĘZYK POLSKI****TEKSTO SUVOKIMAS IR LITERATŪROS ŽINIŲ TAIKYMAS
KALBOS ŽINIŲ TAIKYMAS**

Testas

Pagrindinė sesija

4 czerwca 2015 roku

Czas trwania – 1 godz.

Wskazówki:

- Sprawdź, czy w teście nie ma czystych kartek lub innych widocznych błędów drukarskich. Poinformuj komisję, jeżeli zauważyłeś braki.
- Oceniane będą tylko zadania wykonane piórem lub długopisem. Kolor atramentu lub wkładu – ciemnoniebieski. Nie wolno wprowadzać żadnych poprawek, nie można kreślić ani używać korektora.
- Pisz czytelnie. Za nieczytelne odpowiedzi otrzymasz 0 punktów.
- Wykonując zadania testu, odpowiedzi formułuj zwięźle i zrozumiale. Odpowiedzi muszą się zmieścić w wyznaczonych miejscach.
- Na marginesie osoby sprawdzające wpisują punktację.

Powodzenia!

VERTINIMAS

Užduotys	Maksimalus taškų skaičius	Surinktų taškų suma		
		1 vertintojas	2 vertintojas	3 vertintojas
1–5	7			
6–9	11			
10–13	11			
14–15	3			
16–18	8			
Taškų suma	40			
Suapvalinta taškų suma	40			
			Įvertinimas	

Vertinimo komisija:

(Parašas, vardas ir pavardė)

(Parašas, vardas ir pavardė)

(Parašas, vardas ir pavardė)

TEKST I

Jadwiga Chamiec

POŻEGNANIE WIOSNY

(fragment z powieści biograficznej *Cieęższą podajcie mi zbroję*)

1. Tej ostatniej uniwersyteckiej wiosny Adam odczuwał dręczący niepokój na myśl, że po dyplomowym egzaminie przyjdzie mu rozstać się z Wilnem. Do niedawna nie cierpiał tego miasta, a raptem namiętnie je pokochał na przekór bliskiej rozłące. Wykradał z dni nabitych nauką i pracą każdą wolną chwilę, by biec na przechadzkę do Pacowskich Gór, Zakretu czy Rybiszek. Wszędzie tam, gdzie najcudniej wdzięczyła się czarem wspomnień cudna wileńska ziemia. Najczęściej na Antokol.
2. Niekiedy wyciągał na te spacerunki Jeżowskiego. Milcząca obecność Mrukawego nie przeszkadzała mu w dumaniach, owszem, przydawała im głębszego uroku. Innym kolegom nie zawsze się udawało wywabić Józefa z izby, gdzie na złość słońcu i wiosnie ślęczał nad papierzyskami. Lecz Adam posiadał nad nim osobliwą władzę.
 - Chodź, Jeżu! Idziemy na Antokol!
 - Dobrze, pójdźmy.I szli.
3. Tak właśnie wędrowali tego popołudnia. Był początek maja, a z pałacowego ogrodu dolatywało kłaskanie słowików. (...) Minęli mostek na Wilence, przebiegli pod sklepieniem Bramy Zamkowej strojonej w orły i pogonie i szparkim¹ krokiem szli pod górę. W dole Wilia strużyła się to srebrnie, to błękitno, pluskała, szemrała. Adam poglądał ku niej i wdychał wilgotny powiew, gubiąc wzrok w omglonych wzgórzach za rzeką. Nagle westchnął:
 - Aż strach pomyśleć, że ja ostatni rok, może ostatnie miesiące tu z wami. A jeśli poślą, jak słyhać do przekłętego „zaniemońskiego Kiewna²”, nie wiem doprawdy, co pocznę!
 - Bliscy czy dalecy, zawsze my ze sobą będziemy myślami związani i symbolicznym złączeni łańcuchem – odparł z powagą Jeżowski. – W tym moc i wielkość Towarzystwa. (...)
4. Z westchnieniem rozkoszy wyciągnęli się obaj na trawie i zarzuciwszy ręce pod głowę milczeli, zapatrzeni w ruchome nad sobą sklepienie. Pierwszy odezwał się Adam:
 - Wszakże to dzisiaj trzeci maj. A ja teraz dopiero przypomniałem sobie.
 - I ja nie pamiętałem.
 - Tak się oto zagubiają narodowe pamiątki, nawet u nas filomatów, którzy pamiętać powinniśmy. Cóż dopiero u innych?
5. Uniósł się na łokciu i zwrócił na Józefa pociemniałe źrenice:
 - Tak, Jeżu... Przekleństwo niewoli nie na tym polega, że widome kajdany wżerają się w ciało, że wróg jawnie gnębi i uciska. Stokroć on chytrzejszy, jeśli tak lekkie i niedostrzegalne nakłada okowy, że niewolnikom zapomnieć o więzach pozwala. Natenczas biada narodowi! Im niewidoczniejsze pęta, tym groźniejsze. Uśpią bezboleśnie, odrętwią i wyssa wszystko. Pamięć narodowej chwały, godność, nadzieję.

¹ Szparkim – szybkim.

² Kiewna – tu: Kowna.

Zadania do tekstu I

1. Jakiego okresu w życiu A. Mickiewicza dotyczy powyższy tekst? Podaj krótką odpowiedź.

(1 punkt)

2. W jakim okresie rozgrywa się akcja powieści J. Chamieca? Zaznacz poprawną odpowiedź.

- A podczas okupacji hitlerowskiej
 B podczas okupacji sowieckiej
 C w czasie zaboru carskiego
 D w czasie najazdu szwedzkiego

(1 punkt)

3. Na podstawie **1. części** tekstu napisz, dokąd najchętniej wybierał się A. Mickiewicz na spacer.

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

(2 punkty)

4. Na podstawie **2. części** tekstu zaznacz **trzy** stwierdzenia dotyczące osobowości Jeżowskiego.

- A był małomówny
 B był towarzyski
 C lubił spacerować i oddawać się zadumie
 D pilnie się uczył
 E lubił Mickiewicza
 F czasami wpadał w złość
 G nie lubił słońca i wiosny

(1,5 punktu)

5. Jak jeszcze nazywany jest w **2. części** tekstu Jeżowski? Wypisz **trzy** inne imiona własne.

1. _____
 2. _____
 3. _____

(1,5 punktu)

Suma punktów za zadania 1–5 (7 punktów)		
_____	_____	_____

6. Znajdź w 3. części tekstu związki wyrazowe, które wyrażają podane treści.

A Ozdobiona godłami narodowymi Polski i Litwy

B Słysać było śpiew ptaków

C Płynąca rzeka mieniła się kolorami

(3 punkty)

7. Jakie problemy nurtują Mickiewicza? Wymień dowolne **dwa** spośród nich.

1. _____

2. _____

(2 punkty)

8. Wypisz z wypowiedzi Mickiewicza w 5. części tekstu po **trzy** rzeczowniki o zabarwieniu dodatnim i ujemnym.

Rzeczowniki o zabarwieniu dodatnim	Rzeczowniki o zabarwieniu ujemnym
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

(3 punkty)

9. Które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe? Obok każdego stwierdzenia wpisz TAK lub NIE.

	Stwierdzenia	TAK / NIE
A	Wilno od pierwszej chwili oczarowało Mickiewicza	
B	Na ostatnim roku studiów Mickiewicz dużo się uczył	
C	Kontakt z przyrodą skłaniał Mickiewicza do refleksji	
D	Mickiewicz i Jeżowski należeli do Towarzystwa Filomatów	
E	Mickiewicz i Jeżowski wybrali się za miasto, aby uczcić święto 3 Maja	
F	Mickiewicz obawiał się, żeby po studiach go nie aresztowano	

(3 punkty)

Suma punktów za zadania 6–9 (11 punktów)

10. W jakiej roli A. Mickiewicz występuje w powyższym tekście? Podkreśl **cztery** odpowiednie nazwy osobowe.

Filomata, kolega, nauczyciel, niewolnik, patriota, poeta, sportowiec, student, tyran.

(2 punkty)

11. Od podanych rzeczowników utwórz przymiotniki.

1. maj – _____
2. nauka – _____
3. kolega – _____
4. urok – _____
5. egzamin – _____
6. ziemia – _____
7. popołudnie – _____
8. strach – _____

(4 punkty)

12. Uzupełnij tabelę odpowiednimi formami przymiotników:

	Stopień równy	Stopień wyższy
A	bliski	
B		chytrzejszy
C		groźniejszy
D	lekki	

(2 punkty)

13. Do podkreślonych wyrazów dobierz antonimy, czyli wyrazy o znaczeniu przeciwnym.

1. odczuwał niepokój – _____
2. nie cierpiał tego miasta – _____
3. bliskiej rozłące – _____
4. wolną chwilę – _____
5. odparł z powagą – _____
6. niedostrzegalne okowy – _____

(3 punkty)

Suma punktów za zadania 10–13 (11 punktów)

TEKST II**Antoni Słonimski****MICKIEWICZ**

Cóż by się z wami stało, nierozumne drzewa?
 Tartak by was pochłonął i pociął na deski,
 I tyle by z was było. Lecz w ziemi litewskiej
 Razem z wami żył człowiek, który o was śpiewał.

Po zaściankach na Litwie różni Mickiewiczze
 Żyliby zwykłą pracą przykładnych Polaków.
 Cóżby nas obchodziły te Tuhanowicze?
 Któż by pamiętał imię córki Wereszczaków?

Po zaułkach wileńskich bracia filomaci
 Przeminieliby nikłym, niepowrotnym cieniem.
 Dzisiaj szukamy imion i serc tych postaci,
 Które w historii On podmalował wzruszeniem. (...)

Rozpinał swe ramiona nad ziemią ojczystą,
 Płonął i w groźne urastał modlitwy
 Albo w tchnieniu tęsknoty przejrzyście i czysto
 Cierpliwym piórem pisał krajobrazy Litwy. (...)

Zadania do tekstu II

- 14.** Zaznacz **dwie** poprawne odpowiedzi.

Utwór Słonimskiego to:

- A wiersz ciągły
 B wiersz rymowany
 C wiersz biały
 D wiersz stroficzny

(1 punkt)

- 15.** Na podstawie informacji zawartej w wierszu uzupełnij poniższy tekst.

Podmiot liryczny nawiązuje w wierszu do faktów z biografii Mickiewicza. W _____ mieszkała wielka miłość poety – Maryla _____. W czasie studiów młody Adam należał do Towarzystwa _____. W późniejszej twórczości poety zostały upamiętnione malownicze _____ Litwy.

(2 punkty)

Punkty	
1	2
—	—
—	—

Suma punktów za zadania 14–15 (3 punkty)		
--	--	--

16. Określ, jakie środki artystyczne występują w podanych cytatach z wiersza, i wpisz ich nazwy do tabeli.

	CYTAT	ŚRODEK ARTYSTYCZNY
A	<i>nierozumne drzewa</i>	
B	<i>Któż by pamiętał imię córki Wereszczaków?</i>	
C	<i>po zaułkach wileńskich</i>	
D	<i>podmalował wzruszeniem</i>	

(4 punkty)

17. Podane związki wyrazowe zapisz w liczbie mnogiej.

1. Żył człowiek – _____
2. Przykładowy Polak – _____
3. Ta postać – _____

(3 punkty)

18. Określ rodzaj literacki obu tekstów.

Tekst	Rodzaj literacki
Tekst I. J. Chmiel <i>Pożegnanie wiosny</i>	
Tekst II. A. Słonimski <i>Mickiewicz</i>	

(1 punkt)

Suma punktów za zadania 16–18 (8 punktów)		
---	--	--

Punkty
1 2

— —

— —

— —

BRUDNOPIS